Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

ДОЛАЛ

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера деиз ◆ ШОАТТА, 5 ЯНВАРЬ, 1985 ШУ. ◆ № 3 (7037). ◆ Мах 3 кеп.

КПСС ЦК Политбюро

КПСС ЦК Политбюрос еший арГІанарча заседане дийцар боьхамен социально-культурнин гІирсан хьалдаг а а хІаьта ишта вай мехка арахьарча политика а массехн дош.

Заседане хьежар ядерин космическин гергех лаьца переговораш яра хьакъехьа СССР-ан США-ен юкъе хьадда барт вІаштІехьбаьлар ца дувзаделла 1985 ш. 7—8 январе Женеве новкъоста А. А. Громыкон США пачхьалкхен секретара Дж. Шульцен хуррдолча вІашагІкхетара доагІача дешашка. Советски Союза позице хьакъехьа йоагІаш йола решен тІаиййай.

Политбюрос йийца а йийцар, керттерча дахьле нъоьбал а йир вычислительни техникен автоматизированни системашн хьаькхаш, пхеьрга дегІадолаьдар, пхеьрга эффективно пайда оцара 2000 шерага кхачалла отталь. Цаьрчача пачхьалкхен программа. Программа тІа оттадаьл вычислительни техника средствашн арахецаьра текщаш сиьхьелга, цун дикал лаьхьелга, хьалгІа боьхама ма могта чІоагІаргІа интенсификаци йр духьа машиностроене, металлурге, энергетике, пайдане оахкалаш лохача, дуннахча кхыча доаькъошка Іилман тохкамаш дар, прикладной декорарш кхоачашдаре керда электронни вычислительни машинашн арахецаьла йолаелга.

Цу дешах лаьца КПСС ЦК-ен СССР Министрийн Советон тІаиййача соцан тІа бІаьрчача паччахьалкхен программаьрга хьайоагІа доакъойн регионалийн программашн тІаьйнаьра хаьнашт тІаьйІ, вычислительни техника средствашн хьаькхлара, эшшача профила инженерни-техникашн, бохькхой кийтабреш цар говзал лаьхьарен гІулакха массе метте цхьаьтарра йолча технически политика керттера достамашн белтадаьл, СССР Іилман Академемен, министерствашн ведомствашн порученеш еннай. Партийни, советски, профсоюзни, комсомольски организацийн, боьхама кулгалхошта хьалхашта денхар оттадаьл вычислительни техникен автоматическ системашн хьаьрга а ка-шара заведеней хьаьрга. Женеве новкъоста А. А. Громыкон США паччахьалкхен секретара Дж. Шульцен хуррдолча вІашагІкхетара доагІача дешашка. Советски Союза позице хьакъехьа йоагІаш йола решен тІаиййай.

Политбюрос йийца а йийцар, керттерча дахьле нъоьбал а йир вычислительни техникен автоматизированни системашн хьаькхаш, пхеьрга дегІадолаьдар, пхеьрга эффективно пайда оцара 2000 шерага кхачалла отталь. Цаьрчача паччахьалкхен программа. Программа тІа оттадаьл вычислительни техника средствашн арахецаьра текщаш сиьхьелга, цун дикал лаьхьелга, хьалгІа боьхама ма могта чІоагІаргІа интенсификаци йр духьа машиностроене, металлурге, энергетике, пайдане оахкалаш лохача, дуннахча кхыча доаькъошка Іилман тохкамаш дар, прикладной декорарш кхоачашдаре керда электронни вычислительни машинашн арахецаьла йолаелга.

Цу дешах лаьца КПСС ЦК-ен СССР Министрийн Советон тІаиййача соцан тІа бІаьрчача паччахьалкхен программаьрга хьайоагІа доакъойн регионалийн программашн тІаьйнаьра хаьнашт тІаьйІ, вычислительни техника средствашн хьаькхлара, эшшача профила инженерни-техникашн, бохькхой кийтабреш цар говзал лаьхьарен планаш, производствена планированийн управленийн яра хІанзара методаш карахьаьрга, дешара, цу дахьле хьалгІа латтача предприятийн лаьрда тІа Іомабара а процесс тоаяра тІаьхьийта еаш хилар. Агропромышленни комплекса болхой еррига пятегорей дешарга йиззе чулоацийтийга Іалаьцдар дуьхьа ца даьхьа кулгалдеча кадрийн специалистийн квалификацийн лаьхьеш йолча лаьцдар дешара заведеней сеть эрганьхьа тоаяра тІадерзадь Іулакхаш чаьнхаьнна даьрдаьнаш лаьрхІаз. Іадарий говзал лаьхьеш йола хІанзара аьеньш эргаьнхьа ларда тІа хьаьо агропромышленни комплексна лоаз дара сиргоьонийн республикаьнийн лаьхьаьра школашн, мероприятеш уьттаьо деша багІаьрадийн дийцийтерг уж материальни Іалаьцбарен хаьнаш а хІаьта ишта цу дешара заведеней преподавателийн къьхьаьнах тела маг а дерІадаьнкхара.

Политбюрос къоьбалдаьл хьайбай боахама деш лоа ветеринарийн гІулаьнхьан вІаштІехьлоахинга Іоаьо тоаьрар цар эффективность лаьхьарен чаьнхаьна аьнна правительства кийгьаь гІуьрьра, лазарех хьайбаш. Іоаьрадеа, ветеринарийн гІулаьнхьан хиланза эргйойна гІуьрьраш, оборудованийн, инструменташ, хьаьла вІаштІехьдаькхара, профилактическийн ветеринарийн мероприятеш чаьхьхьара хьалхара боахамийн кулгалхойн специалистийн бехкоьхьаьнна чІоагІбара. КхеранегІа долча лаьарапца доаттабеча кьосьсамах хьаьулларш дикаргІа хилийтара чаьнхаьна оттадаьл Іилман тохкамашн гедІолоаьдарца. Іилман учреждений материальни база чІоагІъярца, бахача наьхьюкъе ветеринарийн знанеШта пропаганда яра боарам лаьхьбарца дувзаделла дола дукха гІулаьхьан.

КПСС ЦК Политбюрос хьаллаьшай Астраханскийн гаьпонденсеаг йоаьлла моттиг дІаьо ларарсаьнра а, хІаьта ишта Красноярскийн еаз-йоькхача экскаватрийн завода хьаькхарча аргІан объекташ хьаьлхьилхаран болх бе йоаьлхьитаран а тІаерзаьль СССР Министрийн Совета предложенеш.

Къоьбалдаьл советско-турецкин отношенеш дІаьо дегІайоалаяра дешаш а ду-лен хьалхьашта юкъера цхьаьйола проблемаш а ювнаш повнъоьсто Н. А. Тихонова Турце президентаца К. Эренпеен премьер-министра Ч. Йилмазе чІоагІъярца ма эйтара хилар.

Хьаькхайнадаьл, космосе сиздаь герзаш хьа ца дар-тар, ядерин арсенІаш наьха сайна ІешаигІар, а цул тІехьаГІа хІаьлаьхь, дІаьхьар а, ядерин тІема кхерам дІаьнхьар сайна доаь ваьрзаьнаьш дешаш ца тІадаьра Советски Союз хьега ма Великобритане оагІччаьнгІа реалистически кхиьнарен даьр доагІаьнна хьаллаьцаргІен доглоьхьаьл хилар.

Политбюро заседане итоган яьй парте центральнийн органашн 1984 шера ракхьдаьхьаьчА гІулаьхьий, из тервал а дош белгаллаьнд КПСС ЦК Политбюрон секретариат 1985 шера хьаьна еаш доаь партийни, паччахьалкхен, боахама Іирсаш хьалдарен хьаьа, ишта арахьарча политикан оагІ хьалхарча доарІаьнга а доаь дешаш. Цу балха тІа керттера моттиг дІаьоацарьйа арГІанарча, Советски Союза Коммунистически партеен XXVII съезда еча кийчоно.

Ла а дийгІа, къоьбалдаьл СССР Лакхехьарча Совета делегаци Великобритане яхарах, премьер-министра М. Тэтчерца, парламентарашцен английски паччахьалкхен кхыча деятелашцен, общественни организацийн делевой гІеьарийн виьаллаьнна хиннача беселех лаьца новкъоста М. С. Горбачева яь информаци. Цу хана къьхьеги белгалдаьлхьхар. Советски Союз Великобританеца ІешкапитІа политически диалог йолаяр, вІашн йойле йолча лаьрда тІа вІашн дегІардарадеш цергаГІа кхетадаьрш цхьана ГІулакхаш лелаьдарш ловш хиларех лаьца КПСС ЦК Генеральни секретаьл, СССР Лакхехьарча Совета Президиумса Председателе К. У. Черненко премьер-министра М. Тэтчерга яхьийтара посланенне положенеш Европси дерригача дунен тІеи мацарн ихьрамаьлен чІоагІъярца ГІулакха

ХАЛКЪЕИ ПАРТЕИ БАРТ ДАЛ БА

(Ингстедолар. Долалур 1-ча оагIо тIа).

хьалихан Iаьдала лаккехьарча органа депутаталла хьажа кандидат ве цIи лькькаг КПСС а Советски паччахьалкхен а цIи хезачу деятела КПСС ЦК Политбюро члена, СССР — Министрийн Совета Председателла хьалхарча заместителла, СССР хьаьчча механикарча гIулакхий министра А. А. Громыко.

Къамаьлан даьрша берригаш ладьа а болаш хьалхьлаьр из предложени. Совещане доакъашхошца дийхар **Андрей Андреевич Громыкогара** Калининградски хоржамийн округ гIолла ше депутаталла хьажийта даьрьа хилар.

Ленинграде хилар **Калинински** хоржамийн округа хьаьхьегамой коллективаш виналий окружной хоржамашта хьалхарча совещани. В. И. Ленина цIерагIча оптико-механически объединене фрезеровщица Социалистически Къахьегама Турпала М. И. Иванова хоьам бир, «Ленинградский металический завод» яхаьчча В. И. Ленина цIерагIча оптико-механически объединений коллективашца массава даьрьа а волаш РСФСР Лаккехьарча Совета депутаталла хьажа кандидаташ КПСС ЦК Генеральни секретарь, СССР Лаккехьарча Совета Президиумца Председатель К. У. Черненкон «Ленинградский металический завод» яхаьчча объединене слесарий-оброщийн бригадин шоаьа Социалистически Къахьегама Турпал, В. С. Чичерови оттабь хилараьх.

— Коммунистически партен Советски паччахьалкхенн гIорвьаьнчаьрга деятела Константин Устинович Черненко цIерача юьвь вай халлаьр, — аьлар цо, — вай мехка нахара енригача сфераьшка делаш йолла дика процессаш. Цо нIаьд иа луш беш болла болх ба паччахьалкхен хьшташ ший дегI ца иха деш цо иха хьалхарчарах, советски наьха вахара хьал тоьдара йоаьхо яраьх доца масал.

Болхлочо тIаьхьийар гулбеннарашца кандидатураш хьаллаьцарга.

Из предложени берригаш ладьа а болаш моллаьчаьрга белгалдаьхьара **Краснооктябрьски** хоржамийн округа хьаьхьегамой виналин вIаьнагIихийтабар Ленина цIерагIча культура Дворене хиннача окружной хоржамашта хьалхарча совещане, «Красный Октябрь» завода мартеновски цеха производственно-технически обучене инструктора Социалистически къахьегама Турпала А. Ф. Серкова аьлар, РСФСР Лаккехьарча Совета депутаталла хьажийта даьрьа хилар.

Гурьмаьрзаьлла ба «Северная Минеральная» оалача мотти ге номер 28 йолла скваьнийна даьрьа бурут тоьхар.

Цхьаьнкхе шеко ян йиллача хаьнаг хьалхь из скваьнийна бригадо йинсте йоаьнкхарчлара. Цу гIулаьхьа юкъе кIезига дац бурудеттачун Покорский Петра даьрьа.

СУРТА тIА: П. Покорский.

А. КЛИМОВА сурт.

вич Романовгара Смольнински хоржамийн округе гIолла ше республика Лаккехьарча Совета депутаталла хьажийта даьрьа хилар дехаш.

Барнауле **Центральни** хоржамийн округа хьаьхьегамой виналий окружной хоржамашта хьалхарча совещане къамаьл дир Алтайски паччахьалкхен университета ректора В. И. Неверова. Цо аьлар, университета преподавателашен студенташен, «Барнаульский» совхоза болхлошен гIулакхийна наьхен, юьхьа коллективашца РСФСР Лаккехьарча Совета депутаталла хьажийта даьрьа кандидат дат оттаяеш цIи яьхьий Коммунистически партен Советски паччахьалкхенн цIи хезачу деятела КПСС ЦК Политбюро члена, СССР Министрий Совета Председателла хьалхарча заместителла Г. А. Алиева.

Къамаьлан даьрша тIаьхьийар а волаш хьалхьлаьр из предложени. Совещане доакъашхошца дийхар **Андрей Андреевич Громыкогара** Калининградски хоржамийн округе гIолла ше депутаталла хьажийта даьрьа хилар.

Краснодаре хилар **Первомайски** хоржамийн округа хьаьхьегамой коллективий виналий хоржамашта хьалхарча совещани.

«Краснодарский ЗИП» яхаьчча производственни объединене сборщица М. Г. Пуминас хоьам бир, объединене болхлоша, инженерно-технически болхлоша, гIулакхийна наьха РСФСР Лаккехьарча Совета депутаталла хьажийта даьрьа кандидаташ беш КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лаккехьарча Совета Президиума Председателла Б. У. Черненкон предприяте хьалха латтача сборщица Т. П. Битюковийн цIерагIча юьвь вай халлаьр, — аьлар цо, — вай мехка нахара енригача сфераьшка делаш йолла дика процессаш. Цо нIаьд иа луш беш болла болх ба паччахьалкхен хьшташ ший дегI ца иха деш цо иха хьалхарчарах, советски наьха вахара хьал тоьдара йоаьхо яраьх доца масал.

Болхлочо тIаьхьийар гулбеннарашца кандидатураш хьаллаьцарга.

Из предложени мога а яьсовещане доакъашхошца дийхар **Константин Устинович Черненкогарен Татьяна Петровна Битюковайгарен** Первомайски хоржамийн округе гIолла шоаьа РСФСР Лаккехьарча Совета депутаталла хьажийта уж даьрьа хилар.

Кердаьа шера хьалхара деноч къахьегама толамаьца белгалдаьхьара **Волгограде Краснооктябрьски** хоржамийн округа къахьегамой виналин вIаьнагIихийтабар Ленина цIерагIча культура Дворене хиннача окружной хоржамашта хьалхарча совещане, «Красный Октябрь» завода мартеновски цеха производственно-технически обучене инструктора Социалистически къахьегама Турпала А. Ф. Серкова аьлар, РСФСР Лаккехьарча Совета депутаталла хьажийта даьрьа кандидат ваьа предприяте коллективе КПСС а Советски паччахьалкхен а ци хезачу деятелах КПСС ЦК Политбюро членах, Министрий Совета Председателах В. И. Воротниковах.

Из инициатива берригаш даьрьа а болаш хьал а лаьца, совещане доакъашхошца дийхар **Виталий Иванович Воротниковгара** РСФСР Лаккехьарча Совете ше Краснооктябрьски хоржамийн округе гIолла хьажийта даьрьа хилар,

Миасски хоржамийн округа (Челябински область) хьаьхьегамой виналий хоржамашта хьалхарча совещани Уральски автомобильни завода фрезеровщица Н. А. Новоселовас аьлар, ца предприяте а «Миассаелектроаппарат» завода а инженерно-технически болхлоша, гIулакхийна наьха РСФСР Лаккехьарча Совета депутаталла хьажийта даьрьа кандидаташ ца ваьнарг. Коммунистически парте воьаьл вола деятела КПСС ЦК Политбюро член, КПСС ЦК партийн тIаьхьийна комитета председатель М. С. Соломенцев оттаве лаьрхIад.

Совещане къамаьлан мел даьрша гулбеннарашца тIаьхьийар из кандидатура хьалаьцарга. Цун доакъашхошца **Солокенцев Михаил Сергеевичагра** Миасски хоржамийн округе гIолла РСФСР Лаккехьарча Совета депутаталла хьажийта бокъо лаьр.

Украина столице хиннаьн Киевски хоржамийн округ СССР Лаккехьарча Совета хоржамашгара даьрьа йолча **Миасски** хоржамийн округа къахьегама коллективашца общественни организацийн виналий хоржамашта хьалхара совещани.

«**Маяк**» яхаьчча Киевски **Вилма** - производственни объединийн валадийн бригадира Н. В. Калюжне хоьам бир, цу предприяте а УССР Вилмай Академе тIеачIоагIча материалийн института а коллективашца берригаш даьрьа болаш Украински ССР Лаккехьарча Совета депутатийн кандидатаьна новкъост К. У. Черненкон УССР Вилмай Академе Е. О. Патона цIерагIча электросварка института директор, УССР Вилмай Академе президент, иноша Социалистически Къахьегама Турпал вола академик Б. Е. Патони оттаьрах. Уж кандидатураш хьаллаьцарга тIаьхьийар оригорга.

Совещане къамаьлан мел даьрша чоагIа даьрьа хиннаьн хьаллаьцарг из предложени. Совещане доакъашхошца дийхар **Константин Устиновичаген Пятова Борис Евгеньевичаген** Мински хоржамийн округе (Днепропетровски область) хоржамашта хьалхарча виналий окружной совещане къамаьл дир С. Ордженикидзе ц1 Днепродзержински коксохимически завода аппаратчика Ю. В. Волошина. Цо аьлар, цу предприятен виналий яхаьчча Днепродзержински производственни объединенен коллективашца УССР Лаккехьарча Совета депутатийн кандидатаьна оттаве цIи яьхьхий Коммунистически парте цIи хезаьа волча деятела КПСС ЦК Политбюро члена, Украина Компарте ЦК хьалхарчу секретара В. В. Щербицке. Ораторо тIаьхьийар гулбеннарашца кандидатура хьаьлаьца.

Совещане даьха лоацаш хиннаьрга из предложени хьал а лаьцар **Владимир Васильевич Щербицкегга** декхар а дир Багдийски хоржамийн округе гIолла УССР Лаккехьарча Совета депутаталла хьажийта даьрьа хилар, аьлна.

Гомельски - Советски хоржамийн округе общественни организацийн къахьегама коллективийн виналий хоржамашта хьалхарча совещане къамаьл дир УССР 50 шу дизара цIерагIча хиннаьнда цеха начальника А. Е. Голева. Гулбеннарашца цо хоам бир цу предприятен химиний № 79 йолча техничеснийн уьтилицан коллективашца БССР Лаккехьарчу Совета депутата кандидатаьна оттаве цIераш яьхар КПСС ЦК Политбюро члена, СССР Министрийн Совета Председателла заместителла, Украина Компартийн ЦК секретаре Н. В. Завгородневе. Оратор гулбеннарашца тIаьхьийар уж кандидатура хьаьлаьца.

Совещане даьха лоацаш хиннаьрга берригаш ладьа а болаш из предложени мога а йир **Николай Николаевичагра Гулистанский** Ташкентски хоржамийн округе (Ташкентски область) къахьегамой коллективий виналий. «Узбекски СССР 50 шу» яхаьчча колхозо председателла Н. С. Баймухамедова аьлар, цу боаьама, К. Маркса цIерагIча колхоза, «Среднесельхозхимия» яхаьчча Вилмай производственни объединенен, хьун боаьама Среднеазиатски Вилма - тоьхама института коллективашца Узбекски ССР Лаккехьарча Совета депутата кандидатаьна оттабаьб КПСС ЦК Политбюро член, КПСС ЦК секретарь М. С. Горбачев «Узбекски ССР 50 шу» яхаьчча колхоза деярка СССР Паччахьалкхен преме лауреат, Социалистически Къахьегама Турпал М. Исиковаьн.

Уж кандидатураш хьаллаьцарга тIаьхьийар къамаьлан мел даьрьаца. Совещане даьха лоацаьрга декхар дир **Михаил Сергеевич Горбачевген Мунаввар Исаковайген** Гулистански хоржамийн округе гIолла Узбекски ССР Лаккехьарча Совета депутата кандидатаьна харжийта даьрьа хилар, аьлна.

Алматински областерча «Бахбахчинский всовхозе хиндо **Алматински** хоржамийн округерча общественни организацийн къахьегамой коллективийн виналий окружной хоржамашта хьалхара совещани. Совхоза кхаьн лелдеча бригада бригадира М. Картанбаева аьлар, «Бахбах т'и н скийн» «Контальсийн» иноьаьн коллективашца республика паччахьалкхен Iаьдала лаккехьча органа депутаталла кандидат оттаве цIи яьхьхий Коммунистически парте цIи хезача деятела КПСС ЦК Политбюро члена, Казахстана Компарте ЦК хьалхарча секретара Д. А. Кунаева.

Къамаьлан даьча берригаш тIаьхьийар из кандидатура хьаллаьцарга. Из предложени кхаьнда а ва, совещане доакъашхошца **Динмухамед Ахмедович Кунаевгара** Ленинаьнски хоржамийн округе гIолла республика Лаккехьарча Совета харжийта даьрьа хилар.

Нефтяные Камни яхаьча городоке хилар Бакурча **Георгиевски** хоржамийн округа къахьегамой виналий хоржамашта хьалхара совещани. Цита къамаьл деш форда тIаьрга «Нефтяные Камни» яхаьча бурут дегIтача балхий управленене бурутохачо Г. Р. Йогарцмова хоам бир округа чуйоагIача къахьегамой коллективий собранийца Азербайджански ССР Лаккехьарча Совета депутатийн кандидатаьна новкъостий К. У. Черненкон КПСС XXII съезда цIерагIча мехидаьттачийна газен управленене мехдаьлта доаькха оператор М. Д. Джалилови оттаве лаьрхIа хиларах.

Совещане даьха лоацаш хиннаьрга берригаш ладьа а болаш из предложени мога а йир **Черненко Константин Устиновичаген Джалилович Мирзамурад Джалил оглаген** дийхар, шоаьа Георгиевски хоржамийн округе гIолла Азербайджански ССР Лаккехьарча Совета депутата кандидатаьна харжийта даьрьа хилар.

«Литбытхим» яхаьча производственни объединене начальника И. С. Рапкаьнче къамаьл дир Вильнюсе хиннаьн Литовски ССР Лаккехьарча Совете хоржамийн округа йолча **Промышленни** хоржамийн округа къахьегамой виналий хоржамашта хьалхарча окружной совещане. Цо хоам бир, объединене коллективо депутата кандидатаьна новкъост К. У. Черненкон Октября 60-гIа шера цIерагIча Вильнюсски радиоизмерительни приборийн завода слесарь Р.-А. Р. Машкинийн оттаве, аьлна.

Хоржамашта хьалхарча окружной совещане даьха лоацаьрга дийхар **Константин Устинович Черненкогарен Роман Романович Мацкянчиусгарен** Промышленни хоржамийн округе гIолла республика Лаккехьарча Совета депутаталла харжийта даьрьа хилар, аьлна.

Кишиневе **Чернышевски** хоржамийн округа къахьегамой виналий хоржамашта хьалхарча совещане къамаьл дьаьча тракторни завода парткома секретара В. А. Аваева хоам бир, цу округе гIолла депутата кандидатаьна новкъост К. У. Черненкон цу предприяте литейни цеха стержневой участка бригада бригадир И. П. Мороьрийн оттабаьб, аьлна. Хьаьта цIераш яьха кандидатаьш хьаллаьца тIа а хьийхар.

Совещане даьха лоацаш хиннаьрга берригаш ладьа а болаш кандидатураш хьал а лаьцар **Константин Устинович Черненкогеи Иван Порфирович Морарьген** Чернышевски хоржамийн округе гIолла Молдавски ССР паччахьалкхен Iаьдала лаккехьча органе харжийта даьрьа хилар а дийхар.

Душанбе хиннача **Чкаловски** хоржамийн округа къахьегамой виналий хоржамашта хьалхарча совещане, № 3 йолча ремонтно-механически завода слесаря-инструментальщика Г. А. Кошина хоам бир, цу округе гIолла Таджикски ССР Лаккехьарча Совета депутата кандидатаьна новкъост К. У. Черненкон Н. К. Крупской цIерагIча дворец культура спната тачкича С. М. Рахимован оттабаьб, аьлна.

Совещане даьха лоацаш хиннаьрга берригаш ладьа а болаш хьаллаьцарг кандидатураш, тIаьхьийар **Константин Устинович Черненкогеи Сабохат Мирзораджабова Рахимовайген** Чкаловски хоржамийн округе гIолла республика паччахьалкхен Iаьдала лаккехьча органе харжийта даьрьа хилар а дийхар.

* * *

Хоржамашта хьалхарча окружной совещанешка тIаьнгIаьл харжархошка дола кхайкаралуш.

(ТАСС).

Болхлочун уйлаш

XIаране йигара доагIар хьадехе...

XIаьна з оаха тхоаьл вахар нкетадац завод коацаьл. XIаьна аьлча, вахарадац дукхаг-гIа йолла хе тхоаьта езача, производственна дIаенней оаха. Цудухьа чIоагIа хала хет чих тIехьхарча шерашка тха завода гIулакхийна цхьан кота гIа дьаьна дIа ца долаьш. XIаьна вассетташ шу хьаьхха Малгобекски районе дикагIа лоархIаш хиннаьнна тха предприяти масадолчча хьаьхьаьнна тIехьаьнна хилараьх шолхалонца хала хет.

ХьаьдергIа вай дуьхьал дIадаьхьа шу. Оаха доаькхал дIа йиш йолаш ер ма дий аьнна, хIаьна карагIдаланаьр тхона тIаийца социалистически декхарш иохачашдеча а. XIаьна нийсделар из, фуд бахьанг! Бахьанна дукха да. Цхьабакхьа, кортеллаьр хьаьдаьтта паттIа аьштIеьсь ца баккхаьрах латт. Из аьштIеьсбаккхе ховрдийна, тха заводерча юкъерча звенон кулгалгоах болх бечча специалистех лаьрхIа делаш дийша шоаьго-ер мара ца хилча. ХьадергIья вай мастер-технолог Мальсагова Хьанифа. Дуьхьал технолог я яхаьш цIи хиларал созIийна цхьа баьвкъ кегIаьнгIа сег ма из. Цунна хьаьл проектийн хьаьнна завода дикал лаьхьара пообатах мел кIора, гIум тоха еза, кирпишк йоттача хана іанара боерам мел хила беза. Из тайна сел иоалхане довза хIаьнаьш ца хьаьнна хилча болх ма хетта дIаглоргбаьш. Цудухьа іаьлмате дуьхьа брак йолаш кирпишк ораьвц оаха.

АргIанара иохачамбоаьцар да, тхога хьаттача, завода кулгалгоах кастеста хувцабалар. Дегадохьарга аьлча, уьх тIехьарча шин шера пхиъ директор хувцаьвна заводе. Царех цхьабараш болх ца ІарахIабаха а бийзаб, цхьабараш шолш дIа а бийзаб. XIаьнара тха директор Аббаков Аьхмад шийна могардаьн производства гIулакхаьш тоаде гIерташ за, цхьабакхьа, цхьан сага (из кулгалгоах вала а) аьштIеьздергIа, лергIа болх ца йолаш тIехьаьнна, чагахьа санна заводе кхаьхьгIча хIаранна производствах дикача дах санна дог ца лазе.

Заводе болх ритмийна дIабахьара чIоагIа лоархIаме да белгалгоах ханах бихьа пайда эцир. Пянкхе мишта латт из гIулаьх тха заводе? Во латт, геттара во. Делкъел тIехьаьгIа нийсса ахаш хIаьна бац аьлне болхгIа мишта бахьб ца хьоаш боацаш хул. БолхгIа ца хилаьнна сменагIа-м дувцилга а эшаш. Уьхаза шоаьта дагадаьхьна хана болх бита а бита кинога хьажа клубе а болх, е болх ца бац цеха гIолла дер дейна нах санна лел. Цу гIулакха бехкоткхаьн тIабуж эгIара хьалла воккхаг-волчо мастера Б. Напаьевна Ахмадова, дукхагIа йолча хана наьха балха тIаьхьожам поаттабе декхарийна вола из ше а балха воацаш хул. Цудухьа тIехьожам поаттабарга тха хьежжа да-кх хьокхамаш а.

Нах дIабувлигеи хьаийбеллеи чIоагIа лакха да заводе. XIаьте берригаш а къахьегаьрга 90 гаг мара ца хилча из йолаш ца чIоагIа іаткъ производственна. Къахьегамен производственни дисциплинна тоаьрах оаха цхьан хана дIабахьа болхлой йоккха юкъ ялаьа юхьа хьаийбе безача ххоач тхо, хIаьна аьлча, болхлой тоьаьш хилац дуьхьагIча хана.

Хоаьш да къахьегама оаьарле лаьхьара дьаьхье мел поархIаме да техникех, механизмех боагIаьча тайпара пайда эцир. ТIаккха заводера нийсса аьхьа хIаьна дац аьнна, дола болхгIа кулгаьра дийдап хьаузаьра эшш транспорт, кийча продукци арахькгIра эшш вагонеткаш. Масаза латта дийзад тха болх ца беш дуьхьал вагонеткаш ца хилар бахьан долаш. Цу хьаьхьаьнна гIаьца тха кьаьнаг хилар дуьзна. Из йоацьеш «Ченнингушпромстройматериалш» яхаьча производственни объединене кулгаьтка гIулакхийна. Цар ши бутт хьала 60 вагонеткаш гIертаргIа аьнна доцу деннадер, цхьабакхьда, таханарча дийнаьхь хьаьхьаьча цхьаь цаг яц.

Цу массадолча кхоачамбоаьцараш юхатетт производственни хьаьхьаьнна: XIаьта уж дIадуьцер эзь долаш во хилар дIадахьа шера. Кирпишк арахецара шера план 56,4 процентн из махьала яккхара план 54,3 процентн мара ихонна. Цхьа-м ма йоллаьнна. XIаьта къахьегама оаьарлеаьх лаьца дувцилга эшшш а мехаьг укхаза.

Цхьан дешаца аьлча, 1984 шера оаха тIаийца хиннг декъаьрш дуьхьал ваьхьа тIаийца дисер. XIаьта уж хьаьг шерах тIаийдарш а ехьаьнна ца деш дусаргдац алга а дац. XIаьна аьлча, паччахьалкхен план кхоачаш ца еш хьаьна хиларах завода тIаийца декъаьр массеех миллион сом ма дий. Заводе тIаийца тоалургдола нийсьаьш хьаьнна белгал-м дьахьа оаха, бахьа, тхона новкъостан эшш объединенене кулгалгоах а. Цар дуьхьагIа йоаьхо е еза тIе эшарш. XIаьна уьх сальате цар из деш дац. Талмастга дитад цар тхо. Кхьметтел уьх эламигача масало а тешал ду из нштта хилара. Тха заводе кастеста воагIа объединене генеральни директор К. Батаев. Бахьда, цIаьнга а аьуглаьрга болхлоцца из дагаваьлна, цо кхаьмал деш ма дагаьлгIа тхона. Дуьхьал Албаковца завода территоре тIе гIолла хьожаш чакхвалле дIаводи из. XIаьте болхгой собранин а, цхьаьна гIолла наьха дагардар фуд, нийслуш дола кхоачамбоаьцарш дIадаьхьа малагIа наьхьаьш да лаьхьа дезаразш, царна эшарш, цар бьотаьн хьаьлаш мишта хьажаш Батаев. Из нийсса XIаьна дац. Шо кулгалгоах хиларга хьожжа наьха йоаьхо мишта ю, цар дагардар ха декхарийна да из. Пянкхе эшарш дуьхьа да. ВорхI бутт дIабаннай тIоаьг шурш цу тела. Из тIоаьг мах боацаш, балха хьаьлаш-ца хьежжа йоагIаьш я. Цхьаьца бехьаьнна а уьттадаш тхона хьаьлаш из. Корта е болаш бехьаьн дац цу деша тха бухгалтере болхлоша доаькадаьр.

Лоацца аьлча, таханарча дийнаьхь тха заводе гIулакхаш оаха дийццаьча бесса воча хьаьле да. Уж тоадаре оарцIеьнца декхарийна ва массаваьр, хьуьрера болхгунгурца ваьнна кулгалгоачча кхачеца.

З. ЭРЖЕПОВА.
К. ЦАРТОВ.

Малгобекски кирпишк ечa завода болхлой, хьаьгаьна ветеранаш.

Нов. В. И. ГОРОДОВНА НОХЧ-ГIАЛГIАИ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ҐРАМОТА ЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лаккехьарча Совета Президиума

УКАЗ

Республика комсомольскийн партийнийн органашца дуьккхача шерашка беркате болх баракш ваьха дийнаьхь деиа 50 шу дизарца дувзаделлеи Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лаккехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла **Городов** Владимир Иванович — КПСС обкома администратийн органий отдела инструктора.

Нохч-ГIалгIай АССР Лаккехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч-ГIалгIай АССР Лаккехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

1985 шу, 3 январь.

г. Грозный.

● ПАРТИЙНИ ВАХАР: КОММУНИСТИЙ НРАВСТВЕННИ ДЕКХАР

ХЪАХЬЕГАН БЕРКАТЕГIА ХИЛИЙТАРА

Горячеводски бурут тохара балхий управлене шоай динача къахьегамчаьнна уллув болх беча наха мехаьл телаш дукхи наьх да. Бакъда, царна юкъе а агарта хьалхарчарца йоаьхкъ бурудеттачун Покорский Петр Павловична йолаш.

Покорсте цхьаьнкхе балха говзал яцар укхаза балха воагIача хана. XIаьна Петр Павлович нхелагIча разрядах дуьрудеттар ва.

ДIадахьа шера тIаийца хиннца социалистически декхарш ханал хьалха кхоачашдир Покорский чувоагIача смена.

XIаьз уж ба «Северная Минеральная» оалача мотти ге номер 28 йолла скваьнийна даьрьа бурут тохар.

Цхьаьнкхе шеко ян йиллача ханал хьалха из скваьнийна бригадо йинсте йоаьнкхарчлара. Цу гIулаьхьа юкъе кIезига дац бурудеттачун Покорский Петра даьрьа.

СУРТА тIА: П. Покорский.

А. КЛИМОВА сурт.

БухсоцIаш хьалхар дуьккгIен дикагIен хилийтара, вешта аьлча. XIаране къахьегаьрга хилийтара тIаберзабаь ба массе а хана «Грознефть» объединенене паркторна берригараьнчаьрга а наха политически пхеттам баларе а болх. Цхьатарра из доагIа коммунистически кхетам бола керда саг хьалхьеьрга а балха программа толамца кхоачашьяра а.

Уж шаннхе а декхар кхоачашдеча йоккха моттиг дIадаьлар из социалистически яьх лелаьро. Объединене партийни а профсоюзни а организацийна масса э хана чIоагIа тIаийца. Цунна ер ма дийзаьна, цу керда формаш юкъеьхьаьрга.

Къаьсьта йоаьхо ва партекомо лоьхьара хьаьдоладеккача патриотически боламашкъ. Къахьегамой кхоллама хьалхьар айдара тIаеразьв йолу болхлочу, инженера, къахьегама коллективна моллагIа предложенгга лаьрхIа хьоаь. Массе а оагIоаьта техника, из пайда тухьа хуьн — могаш, хьаьгна коллективашта, болхлоцца юкъе дIайоаьрхьаьн.

Объединене паркторна балха тIа сагам хьаьнна ца из стиль. Дуккхача хана денз хьайоаьгIаш я. Хьаьцарга вай яьх шу хьалха шера 500 метр бурут тохара а скваьнна йинсеьлкхера ях 25 процент лоаьцара а тIехьа Шулинина бригадерча бурудеттарца дIайолаь социалистически яьх. Мехьаьлта лехарашта юкъе шера бригадера бригадера барж хьабоаьгIа из патриотически боламе. Хьалхарча шин шера цу яьхь даьха лоацаш 14—15 бригада марз на хиннача, тахан из болам хьаллаьца къахьегаьрга 10 объединенера 36 бурут дегIта бригада.

Доккха беркат дьаьнадIу боламах — дIакка сегIаьнгIа йоаьрга дIаьча Iоаьнашка а тохидта, тоаьснай коллективашка къахьегама а балха а дисциплина, лаьхьеннаб хIара болхлочуьгIаьнна, тIехьаьнна къахьегама бехкоткхам, чIоагIебеннаб хIамах кхоьм бара тIехьара кьовсам.

ТIехьаьле дIка йолаш чахьбаьнваб республика мехьаьлттан промышленность 90 шу дуьзна пятилетка кхаьнна шера план тохаьнна бу — единенера 36 бурут дегIта бригада.

Доккха беркат дьаьнадIу боламах — дIакка сегIаьнгIа йоаьрга дIаьча Iоаьнашка а тохидта, тоаьснай коллективашка къахьегама а балха а дисциплина, лаьхьеннаб хIара болхлочуьгIаьнна, тIехьаьнна къахьегама бехкоткхам, чIоагIебеннаб хIамах кхоьм бара тIехьара кьовсам.

ТIехьаьле дIка йолаш чахьбаьнваб республика мехьаьлттан промышленность 90 шу дуьзна пятилетка кхаьнна шера план тохаьнна бу — единенера 36 бурут дегIта бригада.

Доккха беркат дьаьнадIу боламах — дIакка сегIаьнгIа йоаьрга дIаьча Iоаьнашка а тохидта, тоаьснай коллективашка къахьегама а балха а дисциплина, лаьхьеннаб хIара болхлочуьгIаьнна, тIехьаьнна къахьегама бехкоткхам, чIоагIебеннаб хIамах кхоьм бара тIехьара кьовсам.

Тоьлаца кхоачашде лаьхьара дIадолар лохьдIа а, объединене коллективашца, цунна ер ма дийзаьна, из хоам хьал а лоацаш, **Черненко Константин Устиновичаген Джалилович Мирзамурад Джалил оглаген** дийхар, шоаьа Георгиевски хоржамийн округе гIолла Азербайджански ССР Лаккехьарча Совета депутата харжийта даьрьа хилар.

«Литбытхим» яхаьча производственни объединене начальника И. С. Рапкаьнче къамаьл дир Вильнюсе хиннаьн Литовски ССР Лаккехьарча Совете хоржамийн округа йолча **Промышленни** хоржамийн округа къахьегамой виналий хоржамашта хьалхарча окружной совещане. Цо хоам бир, объединене коллективо депутата кандидатаьна новкъост К. У. Черненкон Октября 60-гIа шера цIерагIча Вильнюсски радиоизмерительни приборийн завода слесарь Р.-А. Р. Машкийнийн оттаьрах, аьлна.

Хоржамашта хьалхарча окружной совещане даьха лоацаьрга дийхар **Константин Устинович Черненкогеи Роман Романович Мацкянчиусгарен** Промышленни хоржамийн округе гIолла республика Лаккехьарча Совета депутаталла харжийта даьрьа хилар, аьлна.

Кишиневе **Чернышевски** хоржамийн округа къахьегамой виналий хоржамашта хьалхарча совещане къамаьл дьаьча тракторни завода парткома секретара В. А. Аваева хоам бир, цу округе гIолла депутата кандидатаьна новкъост К. У. Черненкон цу предприяте литейни цеха стержневой участка бригада бригадир И. П. Мороьрийн оттабаьб, аьлна. Хьаьта цIераш яьха кандидатаьш хьаллаьца тIа а хьийхар.

Совещане даьха лоацаш хиннаьрга берригаш ладьа а болаш кандидатураш хьал а лаьцар **Константин Устинович Черненкогеи Иван Порфирович Морарьген** Чернышевски хоржамийн округе гIолла Молдавски ССР паччахьалкхен Iаьдала лаккехьча органе харжийта даьрьа хилар а дийхар.

Душанбе хиннача **Чкаловски** хоржамийн округа къахьегамой виналий хоржамашта хьалхарча совещане, № 3 йолча ремонтно-механически завода слесаря-инструментальщика Г. А. Кошина хоам бир, цу округе гIолла Таджикски ССР Лаккехьарча Совета депутата кандидатаьна новкъост К. У. Черненкон Н. К. Крупской цIерагIча дворец культура спната тачкича С. М. Рахимован оттабаьб, аьлна.

Совещане даьха лоацаш хиннаьрга берригаш ладьа а болаш хьаллаьцарг кандидатураш, тIаьхьийар **Константин Устинович Черненкогеи Сабохат Мирзораджабова Рахимовайген** Чкаловски хоржамийн округе гIолла республика паччахьалкхен Iаьдала лаккехьча органе харжийта даьрьа хилар а дийхар.

* * *

Хоржамашта хьалхарча окружной совещанешка тIаийца харжархошка дола кхайкаралуш.

(ТАСС).

Дьахе дораьра низ чIоагIабара лоIам балга. Из-ца нравственни декхар лоархI пар.

Берригача советски наха а санна, деташ гIоздаларца, кхаьхьегама хьинар айдаларца тIаийца республикерча менеджаьтахошца. Политбюро заседане КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лаккехьарча Совета Президиума Председателла К. У. Черненкос дьа къамаьл, цо белгалдаьха декхарашца. Уьх шера кхоьмча материалийн производственни объединене гIулакхийна. Цар ши бутт хьала 60 вагонеткаш гIертаргIа аьнна доцу деннадер, цхьабакхьда, таханарча дийнаьхь хьаьхьаьча цхьаь цаг яц.

Цу массадолча кхоачамбоаьцараш юхатетт производственни хьаьхьаьнна: XIаьта уж дIадуьцер эзь долаш во хилар дIадахьа шера. Кирпишк арахецара шера план 56,4 процентн из махьала яккхара план 54,3 процентн мара ихонна. Цхьа-м ма йоллаьнна. XIаьта къахьегама оаьарлеаьх лаьца дувцилга эшшш а мехаьг укхаза.

Цхьан дешаца аьлча, 1984 шера оаха тIаийца хиннг декъаьрш дуьхьал ваьхьа тIаийца дисер. XIаьта уж шера тIаийдарш а ехьаьнна ца деш дусаргдац алга а дац. XIаьна аьлча, паччахьалкхен план кхоачаш ца еш хьаьна хиларах завода тIаийца декъаьр массеех миллион сом ма дий. Заводе тIаийца тоалургдола нийсьаьш хьаьнна белгал-м дьахьа оаха, бахьа, тхона новкъостан эшш объединенене кулгалгоах а. Цар дуьхьагIа йоаьхо е еза тIе эшарш. XIаьна уьх сальате цар из деш дац. Талмастга дитад цар тхо. Кхьметтел уьх эламигача масало а тешал ду из нштта хилара. Тха заводе кастеста воагIа объединене генеральни директор К. Батаев. Бахьда, цIаьнга а аьуглаьрга болхлоцца из дагаваьлна, цо кхаьмал деш ма дагаьлгIа тхона. Дуьхьал Албаковца завода территоре тIе гIолла хьожаш чакхвалле дIаводи из. XIаьте болхгой собранин а, цхьаьна гIолла наьха дагардар фуд, нийслуш дола кхоачамбоаьцарш дIадаьхьа малагIа наьхьаьш да лаьхьа дезаразш, царна эшарш, цар бьотаьн хьаьлаш мишта хьажаш Батаев. Из нийсса XIаьна дац. Шо кулгалгоах хиларга хьожжа наьха йоаьхо мишта ю, цар дагардар ха декхарийна да из. Пянкхе эшарш дуьхьа да. ВорхI бутт дIабаннай тIоаьг шурш цу тела. Из тIоаьг мах боацаш, балха хьаьлаш-ца хьежжа йоагIаьш я. Цхьаьца бехьаьнна а уьттадаш тхона хьаьлаш из. Корта е болаш бехьаьн дац цу деша тха бухгалтере болхлоша доаькадаьр.

Лоацца аьлча, таханарча дийнаьхь тха заводе гIулакхаш оаха дийццаьча бесса воча хьаьле да. Уж тоадаре оарцIеьнца декхарийна ва массаваьр, хьуьрера болхгунгурца ваьнна кулгалгоачча кхачеца.

А. ЧАПАНОВ,
«Грознефть» объединене паркторна секретара заместитель.

МИШТА ІАНГАРА ДОАХ ХЬАЙБАШ

ЛАЬГІЛАЦ ШУРА

Наурски районерча «Победа» совхоза директора кабинете эгтара дичаГІа ньхьа бІаргІ тІаоттаргІолчча моттиге йоал КПСС. ЦК, СССР Министрийл Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Сийлен грамота. Иштта я цу тІара дошца яъхь текст: «1982 — 83 шш. Іан замалахьа доахан толаме Іангара дахара хьайбай продукташ йоахилгеш кийчьелгеч алсамдаккхара яьржача Ерриговоьчу социалистически яькъ эгтара лаьхкаГІа толамаш дахарагІа «Победа» яхача совхоза колективна».

Доккхал а деш дувц дика дог тохаделла волча совхоза директора Базаев Борисас:

— Дукхха да Сийлен грамото дІадехарш. ХІаьта де йиш мел яр ду тха коллективо а, доахан дола толамаш кхы а лаьхдара, шурен духли алсамдаккхара, мехка Кхачан программа яхоачашъеча лоаца даькъа совхоза.

Шийл хьамаьлага хьежжа йа боахама кулгалхочун гІулакхаш а, ХІаьта тахан шийлача хана а, доГ хьесташ я йоькъка шура.

— Кхыча тайнара хила йиш а яриГ ма! — йоах поспехиика. Тха берриГ доаркаш болабелар кхо эзар килограммал тІех шура яха. ХІаьта хІаранер тІаийшар пятилетка дицлаГІча шера лаьхкаГІа социалистически декхарашц.

Хьайбаш лелаедрашца гІа боахаш болш доаькъар кийчьдерш а бальаш болх дикаГІа бе, Боахаме хьаьнар тешшаме болх беш йола сийнц конвейер, ХьаешІ латтаР Іанна йола тешшаьш доаькъара бе, Люцерна йийна плантадеш совхозо шерьяро йиш хилийтар, кхоачам болдаш белхх йоалла дикаГІа йола йол кийчье. ХІаьта ти дакхара люцерна аьрдачул тІехьаГІа, юхидисача чак а хилар хьайбаьна дина душ доаькъар, из а мичал дикача аьлал эсалаГІа.

Хий долча доаькъара запаеш хьаьнц, доаькъар кийчьеш болбелар вІашаГІа а эзаь йийна хьажжІаьш гидуаргаш кхеьь ца Іеш. доаькъара йола яьжакш кхое а. Цу культура юнаГІо гІо дир дикача доаькъарах латта база чоаГІе.

1984 шера ч а дена пачхьалхьхенГІа дехкар совхозо 500 центнер люцерна гІи, хІаьта кхы 30 центнер кхе а дисад. Из бахьан долаш пачхьалхьхенГІа хьажийца боахама дукхаГІа комбикормаш. Уж концентраташ тоьаргІ доахан а хьакхарч а дина Іангара яхара. ХІаьта хІаьна хІара латта тел комбикормаш ч а тесее лаьрхХІа кийчьеш муж.

1984 — 1985 шерашнара ІаІа доладуш яр хьайбаш лелаедрийл доаькъар латтача моттигашца 890 тонн йол (планал шозза совГІа), 680 тонн дицлернех ях силос, 430 тонн иланнтй культурай ча. ХІаьта иштта 150 тонн доаькъара йбаханш. Цу деррига тІа доаькъара тайпаех хІарадар планал совГІа дар. Силосах дийцача, из кийчьеш шин шера ошаРийолчул совГІа — 2433 тонн.

— Цу тайнара доаькъара база хилча вІашІтехьадарца хьайбокхка шура аьсамьшкхо, — йоах М. Добрынина из ціоаГІа раьза а волаш. — ХІаьта тха доаркаша тахкане из хьа а хьоьх. Шера планах хІара кхоабаче Іатта доаькъаГІа йиккх еза шура 2830 килограмм йолча, 1984 шера (кетаргахьарча доаРхІамех) оаха яьккхай из 620 килограмм дукхаГІа.

Цу тІа а дицдалийта йиш яц, оаха кхоабаш болча 95 Іаттах хІинзе а 70 Іаьржаькъорача фух хилар. Уж доахан деррига а племени а продуктивность лаьхка йолаш а да. Иштта, доаркаш Кузьмина Марияс лелабу 24 етт ІаьржаькъоаРаача фух да. ДукхаГІа дараш духьашца лехка да уж. ХІаьта нагаььа санна 1983 шера цо хІара кхоабаГІа Іаттагара юкъера лаьрхІача 3490 килограмм шура яьккхаяле, 1984 шера 3750 килограмм яьккхай.

— ЦхьаьттаГІа пятилетка чАкхйолача шера юкъера лаьрхІаяча хІара кхоабача Іаттагара йоаькхка шура 4000 килограммал тІехьяккха хьожарьш со,—аьлар доаркаш. ХІанз 11 килограммал тІехйолаш цо дийнаьхь юкъера лаьрхІача цхьаьн Іаттагара йоаькхка шура.

1984 шера хІара кхоабача Іаттагара 3500 килограмм яьккхай доаркаш. Исповедо ва Самсе Дрардова Любаси. Цар яьккхачул 200 килограмм шера кІезнигаГІа из Алмева Тумишае ше кхоабаГІа чи доахах хІарадегаеш яьккха шура.

Биубенна хьеж. кхоанарча денга «Победа» совхозо хьайбаш лелаедраш. Массаьа г латт уж советски халкъо фашистски Германи ший а яь Котало йаьккхаьна 40 шу дизарш сийна йоаькъенача къаьгаьгама вахте. Деггара денга алсамйоах шура, дика къахьегамаш совГІаш кийчду пар дерригача хІаьнъ нейтра. ТІаГІерТа совдоах мекка Кхачан программа яхоачашъеча шоаш лоаца даькъа.

П. МОИСЕЕВ.

Хьал гІадвугаш дац

Сунженски районе «Победа» колхозе хьайбаш Іангара йиштта доах хьожкаш хилар со ушкі деношш. ХІаьта ДІаргаЬайнер, чехар — ГІадвугаргоалаш дацар. Паччахьалхкенна шура йохкара ДІадахача шера план йохочаГІаш, дадаяь 85 процент, 56 ІасилГ марта хьажоастаданзер ХІара бІаь Іатта тІехьара. Цул совГІа, хІанз хІара Іаттагара дийнаьхь йоаькхка шера 0,4 килограмм кІезнигаГІа. Паччахьалхкенна тІехьарча хана дІателача цунах доаькъаГІар бІеха хул. Технача гучадаьлар цу йохочамбоаГІар бахьанаш а. ХІаьта цаРехер чехар — доахан Іангара дахара ТІа процент марта йохочам бабаш соахка доаькъаГІца. Цул совГІа, ІалашъьЧа аьлах 60,2 процент во я.

— Из а да йиш йолаш хІама дар, доаькъар хьаьш а деш доахана тела йиш ларе, — йоах доаькъар Хаюрнаа Бикатус. — ХІара доахана группа лаьрхІа цхьаьна бешна я доярнашца. Царна чу дайаха хий а детте концентраш, жом, патокш, цхьаьна микродобавкаш — чу а тайсе худара хьисапе мурда йора оаха. Из бизачул тІехьаГІа дикка тІанхетар доахана ду шура. ХІанз таро яц из гІулакх чаккдакха. ХІама аьлча, дийнца кий йоІ. Из доахдара лаьрхХІа отталь ший бешка я, цхьаьнгІа да, тоьаГІ газ йоацаш дотаде йиш йолаш яц уж тІаІаІа. Цудухьа шоаш йолчча тайнара доахана дІалуча концентраташца, жомо, патокашца шурца аьсамьшкхо. Из бахьан доаькъаГІа йоаькхка йоІ. Из доахдара лаьрхХІа отталь ший бешка я, цхьаьнгІа, тоьаГІ газ йоацаш дотаде йиш йолаш яц уж тІаІаІа. ХІама аьлча, дийнца кий йоІ. Из доахдара лаьрхХІа отталь ший бешка я, цхьаьнгІа

Керда стихаш

ЭСТАМИРОВА Ціаш

ІА

ДоагІа, доагІа, доагІа, хгаш,
Кхьчаг шийла Іа.
Шелаго ший дотуг доахаш,
Кхьалад тІехьхьар гІа.

Диллад сийсар, дегадоацаш,
Ара дожкха лоа.
Деде йохх хІанз, шек
Дімоацаш:

«Мел эшар да коа.

Ханнаъв хьекка, сийнча
ыла
Хоп Іоттабьб,
Дахча, сьанех, тІера
кхьала,

Дьыкка оттадьд».

Шоай соалозаш, гуз тІа
дьыка,
Бераша Іочучехк.
Юьв а лаьтте Іа хьадена
Сона дика хет.

Доагі, доагі, доагі, хгаш.
Кхьчаг шийла Іа.
Шелаго ший дотуг доахаш,
Кхьалад тІехьхьар гІа.

КАРТИНА АВТОР МАЛАВ КЪОАСТАДЕШ БА

Армене Паччахьалнхен картинни галерее чаккхийнаб цунах хьаннаваргаш живописа специалистий а из кьашт дарийг а теркам дикна тІаэза тохкама бохх. СССР художественни собраниена эгтарг хьалха кхьаьгаб XVII бІаьшерен гІорвальнчча мастера художникка Жана Бумана болх.

Сомех дизза долчч сІирхо суртерг из «Натюморт» ленинградски Эрмитажера дІаяхьийтаяр Ереванерга Армене картийни галерейна 1932 шера. Картина пІаІарча миллІгІ тІа латташ йоазув дар: «ван Сонн 1699». ТІехььарча ханнаца Иорпа вен Сона произведеш я лаьмна дІаалдан дар валатола тІа из полотно.

— Духха ха йоалцаш, — йоах музея йоккташ Іоаг Вилман балхахочо Баладян Винторе, — из йоззув пийса хиларах шен дуьлладаьлар тхо, полотно чиаоцца фламандски школа хиларах а санна. Хоаш ма дай, ван Сонний дезалах болча хьаьжинна шиа пийл тайпан шиа дылла а цхьа «н» а яздеш язъеш хинна хиларг. Цхьабарша яхаш дар, картина годлаяш: школа а да, ХVII бІаьшере чаккхоалаш а па йадеш, йоллаург яздаь а да.

Картина автор Жана Малав из лерхІаш Амброзиуса Босхарт Іа Боккхаг Ічун гонахье хиннача мастерий творчество зе болабелар армянийн искусствоедаш, хІана дыллаьдуьхьча хІамашна диллача цун найцас. Балтазар ваьн дер Аста произведеннешта тралестер «Натюморт». Боккхаьдар аьлча, Аставе тІехьа лаьттаршта юкъера тІехьхьара кора а ваьь сом чу болча натюморт йоздаь художник — Жан Буман. Годлаьдаьна Іомаьаь французех хьаьвална живописцг.

Маца ваьвн маца кхалхаьн хІанз а хоаш доаца Жан Буман ваьха а ваьхан болх бешг а хиннаь ХVII бІаьшерен. Ваьй Ханага хьаьхьчад цун нисто яздаь натюморташ. Цо пийяна кертера объекташ хиннаб сом. хІаьта фон — баьдг сира пен. Башка дуьхьа дац Буман картинаш, нІезнга я шоай коллекцешца цу дикача мастера яздаь балдаш доза мусеерш. Ереванерчча таралесташ йолча композицешта юкъе гуча долаш да Саарбрюккена музейра «Мангала комарий сарадуьх», Карлсруэ галереера «Сом чубола оарнхуьв», из цІн а Вольан доаца Францерча цхьан сага собранецара картина.

Картина цу художникна хиларах боагьонца тешаьйр искусствоведаш, — ереванскри «Натюморта» композице дуьхьа деталеш художникна кхьча балхаш тІа а долаш кхларо. Цу тІа а стилистически уьв вІашн мел тара да аьлча, а ала йиъза. бокъо а йолаш ала йиъ йолаш да картина цкно а йоацаш Жан Бумана кисто яздаьд аьйна.

Сусанна ПОГОСЯН,
АПН корреспондент.
Ереван.

ТЕАТРИ ВАХАРИ

ЭГГАРА ИРАГІЧА ПРОБЛЕМЕХ

Нурадилов Ханнаший цІерагІча Нохч-ГІалгІай паччахьалхен театра гІалгІай театральни труппо оттальча «Сай наькъа тІа вода со» яхача спектакла енкай Нохч-ГІалгІайчен Лешински комсомола премии.

Цу ший спектакльах, цун темах, идеях, чулоацаьмах, цо йоашхача вай ханарча ирача проблемех дувц спектакль оттальчо — труппа керттерча режиссера, Нохч-ГІалгІай АССР ГІалгІай ТІаьшенни дентеля, РСФСР Паччахьалхен а Нохч-ГІалгІай АССР Ленинскин комсомола а премей лауреата Ханнашев Руслана.

«Планета нхехкаш йола моттигнаш» — вай историе ныьхьаьн дІа-хьа къаста мотигаш. Уьхаьа шоайла йІаьшагІоссалу дикадар а ауулам а, баьвдар а хардадар а, цунах йоаьсам а цабесам а. Уьхаьа революце лира а кьовсам лоаттабу кортамуьхьаьа, вахар, социальни боькъонаш бехьхьаьн. Тамашта, тах боабеча газаьта, террора могардаьн машар, иразе а кортамуьхьа а дола вахар баьхьан гІеттарча халхьий лоІаьн боазде. «Хехкх» «Сай наькъа тІа вода со» яхача А. Прохановен Л. Гергиновен политическе репортажа тІа а.

Вай ханара эггара ирагІа йола проблемаш цу тІа Іаьлламате говза а дина а Іоашхилгіа хайна, мехка эгтара хьалха из пьеса шоай репертуара юкъеЙолайийр Нурадилов Ханнаший цІерагІча Нохч-ГІалгІай паччахьалхен театра ГІалгІай труппо.

«Планета нхехкаш йола моттигнаш» — вай историе ныьхьаьн дІа-хьа къаста мотигаш. Уьхаьа шоайла йІаьшагІоссалу дикадар а ауулам а, баьвдар а хардадар а, цунах йоаьсам а цабесам а. Уьхаьа революце лира а кьовсам лоаттабу кортамуьхьаьа, вахар, социальни боькъонаш бехьхьаьн. Тамашта, тах боабеча газаьта, террора могардаьн машар, иразе а кортамуьхьа а дола вахар баьхьан гІеттарча халхьий лоІаьн боазде. «Хехкх» «Сай наькъа тІа вода со» яхача А. Прохановен Л. Гергиновен политическе репортажа тІа а.

Вай ханара эггара ирагІа йола проблемаш цу тІа Іаьлламате говза а дина а Іоашхилгіа хайна, мехка эгтара хьалха из пьеса шоай репертуара юкъеЙолайийр Нурадилов Ханнаший цІерагІча Нохч-ГІалгІай паччахьалхен театра ГІалгІай труппо.

Вахара ниьх харжар, цхьаьнна тийшаболх юкъе боацаш цунна ТІаьхуушу хилар, дезаьхьаьн санна кхетарна дола интернационални деиъар — из дар сценически средствашт метташ тхоай спектакле дувца тха безам хинна, Алта дацар из дезаьхьар. Ала доагІа, спектакла тІа беш хинна болх кьонча артисташа профессиональни говзал нараерзара экзамен хинна ца Іеш, цар гражданскин уйла гучайоаьккхаш хІама а хинна хилар, хІаьта ТІбилисски театральни институт чаккхьььнна ца ІабаьхьаьнгІа ца творческни кагнрхошца ца бар профессиональни сцена тІа цар эггара хьалха боаьккаш хинна тІа.

Иразе а кортамуьхьа а дола вахар баьхьан революцийн кьаьларг а Афганистана лаьтта да тахан дуьнен Іаьра цхьа «ІаІаьха моттиг». Кинотелехроника, фотоматериалаш йовзаш а Іомаеш а, оаьха деганца, хьаьнйалца кхетайора хІанз Афганистане латтача гІулакхий процессехь чоалхане механизм, дика кхетар тхо цу мехца хьалхьаьнца дагалаттачох. Тхона авторитет йоьхар, дин фанатизм лоьаьр, цІенача дезГІаьра советски наьха афганскин халкъа деш дола гІонвоьккташ юхмачъаьа ихтадайтар...

Событей эггара ирагІа йолча моттигашка нийсаьш йолча советски журналиста Волков Ивана дика кхетаьр кьонча революце идеалаш, цун бахьанце лоаттабу кьовсам. Цу кьовсаме автомат санна герз хилле дАоттт, керттерча дьаьке, республикан кхоаре ираз долаш хуррйолгаьх йола цу наьха чешам, лаьтта дусташ йола сакеп, пжькъалоатторг. Волков Ивана (М. Цицкиев), Кадыр яшка (Б. Костоев), ДостагІна (И. Беков), Малех Аза (М. Хадзиев), Саид Исмаила (Б. Халухаев), Эгнеф Аслангева (Н. Гуснев) лелІра нет, идейни позиции дика гучайоаьнх Нашам Хикмета поэтически мугІаршца:

Нагахьа санна хьо
ца воаге,
Нагахьа санна вай
ца воаге,
Хьаьо дайоаьнхьаргІа
из боадо?

Кьонча революцен хьаьчча минуташка Афганистане ГІолла йоаГІаш я мецдча наьха кІа дахьаш йоаГІаьа советски машинай колонна. Уьхаьа, дуьнанен из кІа доРадеш йоаьсаьа сса Дідлу советски кьонча салташа а афганашца а. Шолг кьона уьр вахарашт цар Дідлу ГІоаьа кхоане, советска а афганские а жительштта юкъера дохарг-доаца доттаГІаьл, тІехьа тІаЙоаГІача хаьа кхьі чІоаГІургдолга хоьш.

Редактор
О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

ИНТЕРНАЦИОНАЛИСТАШ КХЕБУ

ВАЙНА ЭШ ДОГ ЦІЕНА ТІЕХЬЕ

Октябра нарагІдаьнчча эггара доккхагІоолча хІамаех ца! да Советски Союзе ладаха дерригача къамаштеен народносташтен цьхьаргра боьхьонал ялар.

Ба-беча кьаьмех боаьа, бе-ба болаш, традицеш йолаш бола лаьх комуьнарийн парте кулгалда барт тайпен кхотабеннен бахарра дилладуьхьача кІаьмашна диллача цун найцас. Балтазар ваьн дер Аста произведеннешта тралестер «Натюморт». Боккхаьдар аьлча, Аставе тІехьа лаьттаршта юкъера тІехьхьара кора а ваьь сом чу болча натюморт йоздаь художник — Жан Буман. Годлаьдаьна Іомаьаь французех хьаьвална живописцг.

Маца ваьвн маца кхалхаьн хІанз а хоаш доаца Жан Буман ваьха а ваьхан болх бешг а хиннаь ХVII бІаьшерен. Ваьй Ханага хьаьхьчад цун нисто яздаь натюморташ. Цо пийяна кертера объекташ хиннаб сом. хІаьта фон — баьдг сира пен. Башка дуьхьа дац Буман картинаш, нІезнга я шоай коллекцешца цу дикача мастера яздаь балдаш доза мусеерш. Ереванерчча таралесташ йолча композицешта юкъе гуча долаш да Саарбрюккена музейра «Мангала комарий сарадуьх», Карлсруэ галереера «Сом чубола оарнхуьв», из цІн а Вольан доаца Францерча цхьан сага собранецара картина.

Картина цу художникна хиларах боагьонца тешаьйр искусствоведаш, — ереванскри «Натюморта» композице дуьхьа деталеш художникна кхьча балхаш тІа а долаш кхларо. Цу тІа а стилистически уьв вІашн мел тара да аьлча, а ала йиъза. бокъо а йолаш ала йиъ йолаш да картина цкно а йоацаш Жан Буман кисто яздаь аьйна.

Сусанна ПОГОСЯН,
АПН корреспондент.
Ереван.

Октябра нарагІдаьнчча эггара доккхагІоолча хІамаех ца! да Советски Союзе ладаха дерригача кой оттаг ГІеттг тхо, цудухьа жоп луча хана цар кьаьмаьл шаьрагІа а хул, дешара процесс дикарІа дІа а йоаьа. Цу гІулакхи шарца новьъостал ду эрсий ІІнІагаьа.

Интернациональни доттаГІаьл бохьонца чІоаГІедш да тха училище хІара шера белгалдоахаш дола «Живари, мехкарий!» яха цІей. Цига хаза а БІаргаго а йиш я вай мехка дахача дерригача кьаьмий хІана дац аьнна дола иллеш халхараьн. ХІаьта из цхьа талмастта а доацаш, дьарХІа уйла ях, чІоаГІа безамех хоеш хетаьн кийчеш да. Цига хул ишшта хоза, кьаьмий кулгаьш дь беча кьаьмий форме дуьхьарш, Мессаса а ахар мо, из цІей дІахьор, вІашТІехьдоахар дешархой профсоюзни организацие кулгалхо Руденок Марина Владимировна — хьинад долаш йола, творчески, дег ТІара цІена интернационалист я.

Интернациональни — кхетам баларх дешаш хьаьхьа оаха массе метта — урокаш ТІа. классе доаьшш беча кхетама балха ТІа. Оаха тхоашта хьалхьашка оттадь декхар да лунчкача кьаьмех латтача училища бохьхача дезала цьхьатарра боГьонаш йола чІенаш шоаш болча дешархошца говрдолга чІІа ларра лет ну йоссаьр. Дешархошта интернациональни кхетам баларра цІенхьаьнта уйла тІайохкийт тха преподавателаша теоретически — производственни дешара урокаш йолча ха хана.

Каст-маста моттигаш нийсйу, орсанца доацча кьаьмех болх, эрсий мотт ІІьара хоаш боаца дешархой шоашка дьаьчаьа хаттарашта жоп дала эгтача. бехе хьоьвзаш, шоай а ала безам болаш дар, хьа па оалалуш, кеталуш. Цу тайпарча дешархошта хаттарашт оттадара бе-бе формаш юкъенхьуьв оаха — практически, графически, йовзаш, лоапца аьлча, — цар юха ца боацаш цу тІа гІум е кхьйола хІама хьаьрдича.

Ша уллача ныьхьа тІа ГІолла сон сиха автомобилашца дехкаш болча водителий шеІІехьдалацаш ма аьлла а на лаьГІе е соаг, цудухьа цар аварен а ю.

Наурски районе Наурски станице ГІолла ДІаводаш, шаьрча ныьхьа тІа машина га голя тохийта а ванна, дуьхьа ГІолла ГІум е кхьйола хІама хьаьрдича.

Ша уллача ныьхьа тІа ГІолла сон сиха автомобилашца дехкаш болча водителий шеІІехьдалацаш ма аьлла а на лаьГІе е соаг, цудухьа цар аварен а ю.

Наурски районе Наурски станице ГІолла ДІаводаш, шаьрча ныьхьа тІа машина га голя тохийта а ванна, дуьхьа ГІолла ГІум е кхьйола хІама хьаьрдича.

Оржоникиидзерча ТУ-2 лелшрхошца дакъа а лоацаш. Оржоникиидзерен Нальчикерен дешархой хьеч оаха ишшта шера-шера «Цо хьаьх хІама», «Аллюг Таланташ лех оаха» яхача цІейшца. Цу ха оаха «гойтача хІамашка хьайжа-іа Іен, цар юкъеюкъе шоай номерашца а уьтгаю.

Дешархошта интернационални кхетам балара ГІулакхе юкъе дохкха дагъа лоаГІ кІирхьа цкъаьза, арГІ-арГІа хІара группо чаккхоахача тематически лишейнаца а. Цига дешархоша чІоаГІа хозаеташ дуьл вай мехка цхьаьцаІІоЙча союзаьн автономни республикан вахарах, бытах, культурах. хьаьмий традицех. ХІара республикаьн цун халхьаьл лаьн гойтараш а йоккха фотовитринаш а хул ишта. Кхьметтел ийй а дийй лишейне хьаьхьь цу республикан кьаьмий даарш.

Юкъ-юкъе бе-беча кьаьмех болча, гражданский Сийлаьхь-боккхача Даймехиен ТІемий турпалаштта, е доазол дехьарча мехкий революционни деятелаьта хетайий а хуз тематически лишейнаца. Масала, 1963 шера № 14 йолча группо мастера А. И. Чеботковайн ІІхьана тематически лишейна чаккхьььнхар «ПаГІатача республикан йохарІйоаца цхьоаГІо» яхаш цІн а йолаш, ТІоаГІа теркам тІаоаш дола дуьнаьрап дар цига гражданский ІІема турпалаьх. Шерипов Асланбекаьн Ахриев ГІапурхан лаьна.

Цар а дуьнхьаьа кхьча а мероприятеш ГІо ду дешархоштен педагогаштен из уьхьаІІена нравственно-психологически кьаьмех оттаьра, хІаьта из тха училище белгала ишшта долаш а да.

Е. СЕНЧИКОВА,
юкъера ПТУ-26 дешара-производственни балха директора заместитель.

ФЕХИЛА

Шийлыш каникулаш дІаяьлаенай. ДуьхьарІйолча хаьа ара фега хул бераш. Цар бесам ІІаувз шюрта лоа а долаш эгтача шелаьа. Баьхьаь дар, машинаш лелача наькъа таьнагІа, лаьрхІа кийчьаьча майдашка бераш ловзаре. Ниьк конекаш хьаьнара Іаьлламте дина моттиг яле а, ІІалла де метаргдолаш Хіама даьа из, хІана аьлча, хьаьа Іон тІехьовлача маьнийй чархаьта бер ІІаьнийсдаьа дуьхьа ха эшаш. Іуьн тІара соалоозаш чухехийата чІоаГІа хоза хет бераштта. Цхьабакъаьда гуз тІара Іочуьбоаг Іа: соалоозаша бешнуьх ниьх транспорт лелача наькъа тІа Іоттаотташ хул цхьаІйолча хана. Цу тайнарча моттигашка соалоозаш хеччка бокъо лац, чудухьа цита хьажа беза берий дайн ноанойн. Эгтара дикаГІа да транспорт лелача наькъа Іоттаоттача метте соалоза шаьра хуррбоацаш цу тІа гІум е кхьйола хІама хьаьрдича. Ша уллача наькъа тІа ГІолла сон сиха автомобилашца дехкаш болча водителий шеІІехьдалацаш ма аьлла а на лаьГІе е соаг, цудухьа цар аварен а ю.

Наурски районе Наурски станице ГІолла ДІаводаш, шаьрча ныьхьа тІа машина га голя тохийта а ванна, дуьхьа ГІолла ГІум е кхьйола хІама хьаьрдича.

Оржоникиидзерча ТУ-2 лелшрхошца дакъа а лоацаш. Оржоникиидзерен Нальчикерен дешархой хьеч оаха ишшта шера-шера «Цо хьаьх хІама», «Аллюг Таланташ лех оаха» яхача цІейшца. Цу ха оаха «гойтача хІамашка хьайжа-іа Іен, цар юкъеюкъе шоай номерашца а уьтгаю.

Дешархошта интернационални кхетам балара ГІулакхе юкъе дохкха дагъа лоаГІ кІирхьа цкъаьза, арГІ-арГІа хІара группо чаккхоахача тематически лишейнаца а. Цига дешархоша чІоаГІа хозаеташ дуьл вай мехка цхьаьцаІІоЙча союзаьн автономни республикан вахарах, бытах, культурах. хьаьмий традицех. ХІара республикаьн цун халхьаьл лаьн гойтараш а йоккха фотовитринаш а хул ишта. Кхьметтел ийй а дийй лишейне хьаьхьь цу республикан кьаьмий даарш.

Юкъ-юкъе бе-беча кьаьмех болча, гражданский Сийлаьхь-боккхача Даймехиен ТІемий турпалаштта, е доазол дехьарча мехкий революционни деятелаьта хетайий а хуз тематически лишейнаца. Масала, 1963 шера № 14 йолча группо мастера А. И. Чеботковайн ІІхьана тематически лишейна чаккхьььнхар «ПаГІатача республикан йохарІйоаца цхьоаГІо» яхаш цІн а йолаш, ТІоаГІа теркам тІаоаш дола дуьнаьрап дар цига гражданский ІІема турпалаьх. Шерипов Асланбекаьн Ахриев ГІапурхан лаьна.

Цар а дуьнхьаьа кхьча а мероприятеш ГІо ду дешархоштен педагогаштен из уьхьаІІена нравственно-психологически кьаьмех оттаьра, хІаьта из тха училище белгала ишшта долаш а да.

Е. СЕНЧИКОВА,
юкъера ПТУ-26 дешара-производственни балха директора заместитель.

Сакъердаме каникулаш

КЪОНАЧАР КЪОВСАМАШ

Іан каникулаш берашца сакъердамеГІа пайда эшаш а дІаяхийта дагахьа «Труд» яхача ДСО областной Совета чаккхоаьа спорта цІен хьаьгІ ІІола йола яхьаьш. С. Ордженикидзе цІерагІча стадиона заспасной майдаш тІа кьовсалуш ба кьона футбольисташ, Б. Ленина цІерагІча ДІк залеГІ классически хьеаре кІалтохаргах латаш ба борешш. Гроозерча гимнастически залеяьх лелаьо гимнасташ «Красный молот» завода спорта Двореце вІашагІіхийтаьгІ тобтанигташ.

Верригаш а яьлх бІаь ьо спортсмен кьоьвоаш а уьж спортивни яьхьаш. Школе юха чуьолхача хана низ сорбаьнна, салеІа, унахдІено дина йоЙаш хуррда кьовсаьнна даьхьа доацаш бола дешархой.

●

ФАЬЛГАШ ДОЛЧА ХЬОАШАЛГІА

Бераш салоаш йоаккхача ханача дика ниичо ньй А. Гайдара цІерагІча Гроозерча эІамаГІоолча книжкан дешарий библиотека.

— Цу ГІулакха оаха мероприятий бІаргаьа програмаш оттаьгІ, — йоах библиотека отдела заведующе К. П. Пейсахова.

ОттаьгІ программа яІаьхий а берий терим тІаоаш а я. Цун юкъе я кердача книжкий обзораш, тематически обзораш, царех шаІ я «Кубах доца книжка», «Чечаьлин залера хьаьхоз ГІорбаьнна артистий оазаш, цу чу пластинкаш тІа дІаяздьаьча фальгашка ладуьгІаш да берашца.

Цул соьгІа, библиотекаьл арахьара мероприятеш а чаккхйоах. Масала, йоьхьаьгІ-йола библиотекаьнца Этнеева Тамара яха хилар кьонача техникийн станце ухача берашта техникех дола кердаьнна книжкаш довзийта. Берашца дуьхьа йолх бу йоккхаГІ-йолча библиотекаьнца Этнеева Тамарас а.

Кердача шерах, ГІор-Дадех, оаьрех дола фальгаш долча хьоашалгІа ахар геттара а чІоаГІа дезаденнаьд библиотекехь ухача берашца.

●

КОРСАМА ГОНАХЬА...

Дуккхача берашта хана жерахьа йиндурьгІуг ужх цкерзаьра Іан каникулаш. Масала, Кердаьрзенский Кемезовен Тихорецкий яхача городаьнчарча дешархой дегашка юсарГІа цар Гроозе ийккха ха. ХІанз вайшта хьоашалгІа а ІІолла салоІаш да ца уьр е Иштта вай республикера дешархой а ба шоай салоІа ха вай мехкарча тайп-тайпарча городаьнна ДІаьхьаьн. Масала, Пушкинский гуннашка, Ленинграде, Калининграде, Прибальтрсье, Москве йхай 23 группа, царна юкъе ва ворхІ сІаьа гаргІа сар.

ДІа-юха баха вІашТІехь ца доаьлаш бисарий а саготлургдолга. «Кердача шерара корсам ІІола хьоашалгІа» яха аьснурсеш я царна лаьрхІа чаккхйоаьш.

ТІЕЛЕВИДЕНИ

5 ЯНВАРЬ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.35 — СССР музыкальни фольклор.
8.55 — «Кхерам боаца болам».
9.25 — «Саеаборг». Телевизионни художественни фильм. 2-гІа серийн.
10.45 — «Дуьнен халхийн кхоллам».
11.10 — «Дезаьл школеи». Телевизионни журнал.
11.40 — «Цхьаьнкиех дола дуьцурашш». СССР халкъа художинех Н. Рерихан.
12.15 — «Носкьосс» иллин яха Бергмановен телевизионни конкурс. Иркутскера передача.
13.15 — «Таганроге ваьв», «Чехова ю путешествие» яхача кинцаьрг. 1-гІа фильм, йоазонхо ваь 125 шу дизаьрга.
14.30 — «Кердаьрашш».
14.45 — «ДоттагІий йовхьаьмаш».
15.30 — Фильм — берашта, «Кьайле йола ьсаьнн».
16.40 — «Кердаьрашш».
16.45 — Мультипликационни фильмашш.
17.15 — Политически обозреватела Л. А. Вознесенскеан кьаьвалг.
17.45 — «ДІайнача хІамай дуьнен».
18.45 — «Дуга ги» яхача телевизионни спектакла премье. Авторе — А. Николаи (Италия). 1-гІен 2-гІен серош.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Эрсий іа» яхача нохчуьстан фестивалера ІІехьхьа концерт. Кремлевски съездий Дворецера передача.
22.50 — «Кердаьрашш».

II ПРОГРАММА

8.00 — Іуйранара гимнастика.
8.15 — «Могаш хіна безам ма».
8.25 — «Мишта яьде деза ваьнна» яхача телевизионни документальни фильма премье.
9.00 — «Іуйранара почта» яха музыкальни передача.
9.30 — «Ваьй бешг».
10.00 — Казахски телевизионни спектакла премье. Берашта дола телевизионни художественни фильм. 1-гІен 2-гІен серош.
13.10 — «Хин фантазия». Телевизионни документальни фильм.
13.30 — Оперни сцена гонахьа. М. Мусоргскийн «Борис Годунов».
14.10 — Телевизионни къонначар программаьн телевизионни фильмашкий VI Европгосударственни фестивалаьгІ лауреаташ. «Возрождение». Грузинскеан ССР Аджаристанскеан сельсоветаьгІ седателах, инженераьх-экономистах И. Чинчараулех йола телевизионни сериал.
14.45 — «Рондествона хьаьлхара бийса». Музыкальни-комедийни фильм.
15.35 — «Нохч-ГІалгІайчен кІирах».
15.45 — Дисаачар опыт — мастаьнеца, Совхоз «Труд» (нохчий меттаца).
16.15 — «Шун письмой дехьарех». Концерт (ГІалгІай меттаца).
16.45 — «Кулгаьца бу болх машинашца гибелла безам». Ингма-довзийтара фильм. Вступительни дош оаьл материальни ресурсашца ГІоаГІо ГІоаГІо-чаьхьалхен комитета ГІаьхьаьрча Эдуард Э. Н. Вашкевичеан.
17.05 — «Ньоарза ІІІ» яха ГДР-ера эстрадни передача.
18.00 — «Дарьльаьсий чІома ГІолла». Телевизионни документальни фильм.
18.20 — М. Равель. «Вальс» яха хореографически поэма. ДІаьлонх Московски паччаьхьалхен филармоник Академическ-ски симфоническ оркестра.
18.35 — «Инюьхьенчун спутник».
19.30 — Баскетболах йола СССР чемпионат. Маіа нах. ЦСКА — «Строитель».
20.00 — «Бийса баььчаьа хийла шун, берашш». «Доктор Айболит». 1-гІа даьхьа.
20.20 — Баьхьа йола СССР чемпионат. «Мальгрис» — СКА (Киев). Кьонаьсера передача.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Ма нхера, со хьоца ва». Телевизионни художественни фильм. 1-гІен 2-гІен серош.

6 ЯНВАРЬ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.35 — «Зенгалв мукъамаш» яхача фильма-концерта премьера (Рига).
8.55 — «Хьадолаурдга доош тай». Телевизионни документальни фильм.
9.20 — «Спортлото». 1-гІа тираж.
9.30 — «Гургал».
10.00 — Советски Союза гІулакх ду аз!».
11.00 — «Могашле». Киевера передача.
11.45 — «Іуйранара почта» яха музыкальни передача.
12.15 — «Нийсархо». Кинонурнал.
12.30 — «Юртарг сахьаг».
12.30 — Музыкальни киоск.
14.00 — «Йовхьаьрда а дошш а дезаьл яха Московски «Современник» яхача театра фильм-спектакла премьера. С.Ж. Андреевен пьесах дола музыкальни фильг.
15.45 — «Путешественникий клуб».
16.45 — «БАМ — са кхеа».
18.00 — «Дуьнен — халхьашта юкъера панорама».
18.45 — «Простоволашшуна Іа» яхача мультипликационни фильма премьера.
19.00 — «Шун письмой дехьарех». Концерт, кинорер, телевеидеменн музыка» яхача цинцлара передачай оаГІонашш.
19.35 — Сийлаьхь-боккхача Кьаталон 40 шу дизаьрга. Ваьна Шубнижкова юорпус» яха художественни фильм.
21.00 — «Ха».
21.35 — С. Рахманинов, № 2 йолча концерт.
22.25 — Футбольни обозреин.
22.55 — «Кердаьрашш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Зарядка е дІаоттаІ».
8.15 — «Хіара сурта тІа — мелаш».
8.30 — Ритмически гимнастика.
9.00 — «Эрсий метта ньмаьл».
9.30 — «Эдал дотуг санна хулача». Телевизионни документальни фильм.
10.00 — П. И. Чайковский. № 5 йола симфони.
10.50 — «Каспе Іан муьам». Ингма-довзийтара фильм.
11.10 — Белорусски ССР Паччахьалхен академически ансамбл «Іера» концерт. Минскера передача.
11.40 — «Неужели я самом деле». Н. У. Чуковские кхоллаьн дола фильм-концерт.
12.20 — Московски ТІема оньруга Ленина орден лелаьча Ленинскин комсомола премие лауреатий хьалхарен иллен анкеллаш дІаоаьла Б. Мокроусова иллеш.
13.05 — «Віаргаьта гуьндер — теша хьалдар».
14.00 — БургІалацарча хоккеен йола СССР чемпионат «Зоркий» — «Енисей». 2-гІа тайм.
14.45 — ДІаонох Арминскн СССР халкъа артистта Д. Гасанова цунах ІІехьа. Кревнера передача.
15.15 — «Тха корреспонденташа дуьнц».
15.45 — «Вариант «Омега». ІІхе серех дола телевизионни художественни фильм. 1-гІа серийн.
17.00 — «Саг лаьтта да ваьна, ГІорбаьнна сонаьрг». Концерт исполнителаш — Ленинин преми лауреаташ. С. С. Прокофьев.
18.50 — Баскетболах йола СССР чемпионат. Маіа нах. ЦСКА — ВЗФК.
19.30 — Йийкни спортах йола Ерригосонаьн яхьаш. Крылатсиера передача.
20.00 — «Бийса баььчаьа хийла шун, берашш». «Доктор Айболит». 2-гІа даьхьа.
20.20 — Баскетболах йола СССР чемпионат. «Мальгрис» — СКА (Киев). Кьонаьсера передача.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Интермедиец». Художественни фильм (США. 1936 ш.).

РАДИО

5 ЯНВАРЬ

6.40 — Керда хоамаш (эрсий меттаца).
6.45 — Керда хоамаш (нохчий меттаца).
6.50 — Керда хоамаш (ГІалгІай меттаца).
6.55 — Хоамаш. Хаоттам (эрсий меттаца).
8.15 — «Грозненский рабочий». «Комсомольское племя» газетий обзор.
8.23 — «Сердало» газета чуроацаьнна боаьа хоам.
8.30 — Передачай программа (эрсий меттаца).
8.33 — Передачай программа (ГІалгІай меттаца).
8.35 — «Юртара ваьр» (нохчий меттаца).
10.15 — «Обществеан законийн яха радиожурнал (ГІалгІай меттаца).
10.35 — Реклама (эрсий меттаца).
11.00 — «Кьонал» (эрсий меттаца).
11.30 — Сийлаьхь-боккхача Котаьлон 40 шу дизаьрга. «Дагаьлоацаьн» (эрсий меттаца).
12.40 — Микрофона хьалхаьнца ба кдаьрхой. «Лаьтта тІара мацаьр» (нохчий меттаца).
13.00 — Реклама (эрсий меттаца).
15.15 — «Вай доттагІа Іаламе яха радиожурнал (эрсий меттаца).
15.45 — «Социалистически яхьа дневник» (эрсий меттаца).
15.55 — Реклама (эрсий меттаца).
16.00 — «Музыкальни почта» (ГІалгІай меттаца).

УКВ

17.00 — ДІаонох Гуржийчен радиоен телевидееен эстрадни оркестра.
17.42 — Илли ансамбла концерт.
18.15 — С. Цугаева произведенеш.

6 ЯНВАРЬ

7.15 — «Грозненский рабочий» газета обзор.
7.22 — «Ленинан ненг» газета обзор.
7.30 — Передачай программа (эрсий меттаца).
7.33 — Передачай программа (нохчий меттаца).
7.35 — Хоамаш. Хаоттам (эрсий меттаца).
8.23 — «Шоана хоза хета ашарш» (эрсий меттаца).
11.20 — Кинранан музыкальни программа (эрсий меттаца).
15.15 — Хаьлара ашарш (нохчий меттаца).
16.00 — «Шийнийй глобус» (эрсий меттаца).
16.30 — «Кьона тІехьа» (нохчий меттаца).
18.00 — «Иллеццца доттагІаьл доччаьнна» яха концерт (нохчий меттаца).

УКВ

18.00 — М. Равель. «Бери тамашийнадарг». Лирически фантазия.
18.44 — «Зама» ансамбла концерт.
19.13 — Нохчийн ГІалгІайн ашарш.

Хьоьнгаьл

Тахан республике ГІоллеп Грозненн хуьндалур морхаш а йолаш, йоачан а йолаш, малхбузехьара секунде 3—8 метр чІоаГІа муж е хьеьхаш хилен йогара температура республике 0—5, Грозне 1—3 градус шелал йолаш хилен тарлу.

Кхоаьнел ломмен морхаш а йолаш, тайп-тайпарча оаГІонашхьара секунде 3—7 метр чІоаГІа муж е хьеьхаш хилен йогара температура бийсана 6—11, дийчьхьа 1—6 градус шелал йолаш хилен тарлу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковске, ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редактора заместителя — 2-85-07; бехтохкаьна секретаре — 2-84-68; отделий: партийни бахара — 2-54-04; промышленностен транспортен — 2-65-01; юрта боахама — 2-47-84; культура — 2-64-75; письмой — 2-85-64; корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора — 2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-68; отделов: промышленности и транспорта — 2-65-01; партийной жизни — 2-54-04; сельского хозяйства — 2-47-84; культуры — 2-64-75; писем — 2-85-64; корректорская — 2-89-88.

Газет арадувл шинарен, ереи, шоаттен деношка

СФ00003. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 51.